

Ali se sme odmeriti prevedenim drž. uradnikom pokojnina od stare ali nove plače?

(Izjava velikega župana dr. Pirkmaierja.)

K interpretaciji čl. 239. zakona o civilnih državnih uslužbencih nam piše gospod veliki župan na r., dr. Pirkmaier, sledeče: V interesu prizadetih si Vas dovolim opozoriti, da razprave o interpretaciji člena 239. sl. pr. glede odmere pokojnine državnim uslužbencem, ki se upokoje v 3 letih od dne, ko stopi zakon v veljavo, a še nimajo polne službene dobe, ne upoštevajo besedila zakona, ker bi se morala sicer vršiti vsa polemika proti eventualni krivični praksi v čisto drugem pravcu. V istini je pravno stanje sledeče: Člen 239. pravi v drugem odstavku: »Uslužbenci, upokojeni potem, ko stopi v veljavo ta zakon, a v treh letih od dne, ko stopi v veljavo, uživajo pokojnino po odredbah dosedanjih zakonov.« S tem še ni nikakor rečeno, da se mora pokojnina odmeriti od stare plače. Pravnik, ki čita gornje besedilo zakona: »uživajo pokojnino po odredbah, dosedanjih zakonov« bo isto tudi razumel, da je treba poiskati odredbe dosedanjih zakonov, ako bo hotel odločiti o praviči do pokojnine. Za državne uradnike bivše Avstrije je veljala neposredno pred našim zakonom o civilnih uradnikih službena pragmatika iz leta 1914.; kot »odredba« o uživanju pokojnine prihaja tedaj v poštev § 64. bivše avstrijske pragmatike, ki se glasi v originalnem tekstu: »Der Ruhegenuss

des Beamten ist auf Grund der Bezüge zu bemessen auf die er zur Zeit der Versetzung in den Ruhestand Anspruch hatte.« Penzija se tedaj prevedenim uradnikom, za katere je veljala poprej avstrijska službena pragmatika, odmerja od prejemkov, katere so prejeli v trenutku upokojitve, tedaj od prejemkov določenih po novem zakonu o civilnih uradnikih. Pravna stran te določbe je popolnoma jasna ter ne pripušča nikake dvoumnosti in najsi hoče biti kdo še tak fiskalist ali protivnik uslužbenčevih interesov. Kljub temu ta določba ni brez praktičnega pomena, ter ima seveda svojo neugodno stran, ki pa daleko ni tako težka, kakor jo je tolmačila sedanja praksa, katera je vzela pri odmeri pokojnine kratkoma staro plačo za osnovo. Avstrijski penzijski zakon predvideva po 10-letni službeni dobi 40% in za vsako naslednje leto 2% poslednjih aktivnih prejemkov, medtem ko čl. 140. zakona o civilnih uradnikih priznava za 10 službenih let 50% in za vsako nadaljno polovico leta 1% pokojninske osnove kot pokojnino. Tudi draginjska doklada se računa po naredbi, ki velja za prej upokojene uslužbence. — Pošiljam ta pravno mnenje radi opozoritve prizadetih, da bodo mogli s praviimi in pravno priznanimi argumenti ugovarjati, ako se jim godi krivica. »Naš Glas«.

Trgovsko-obrtno in kmetijsko šolstvo.

— **Dijaški rok v kadru za dijake trgovskih šol.** Pravico na dijaški rok v smislu člena 49. in 52. zakona o ustrojstvu vojske in mornarice imajo oni dijaki državnih trgovskih šol v Sloveniji, in sicer v Ljubljani, Celju in Mariboru, ter trgovske šole v Novem mestu, ki so izvršili 4 razrede gimnazije ali realke ali tem enakopravne šole. To velja pa samo za one dijake, ki obiskujejo redno te trgovske šole, ne pa tudi za one, ki obiskujejo samo specialne kurze na teh šolah, čeravno so preje izvršili 4 razrede gimnazije, realke ali tem enakopravne šole. Rekruti iz teritorija ljubljanskega vojnege okrožja, ki so bili v tekočem letu rekrutovani in ki so izvršili 4 razrede gimnazije, realke ali tem enake šole in eno teh trgovskih šol, naj predložijo potom županstva komandi ljubljanskega vojnege okrožja pravilno kolkovano prošnjo za priznanje dijaškega roka. Prošnji je priložiti izpričevalo gimnazije, realke ali tem enakopravnih šol in v trgovske šole. Oni pa, ki še niso izvršili eno teh trgovskih šol in so redni dijaki, naj pa poleg izpričevala gimnazije, realke ali tem enakopravne šole prilože potrdilo dotične trgovske šole, da so redni dijaki in da istočasno prosijo za priznanje dijaškega roka in za odložitve dejanske vojaške službe do izvršitve te trgovske šole.

Neodrešena domovina in obmejno šolstvo.

— **Konec slovenskega šolstva na Koroškem.** Koroška deželna vlada je nedavno zavrnila zadnji sled slovenskega šolstva na Koroškem: onemogočila je ljudsko šolo, šolskih sester v Velikovcu. Koroški Slovenci danes nimajo niti ene slovenske šole več. V Jugoslaviji pa je minister prosvete razveljavil ukrep svojega prednika, ki je zaradi pomanjkanja učencev ukinil nemško gimnazijo v Ljubljani. — Tako sedaj 100.000 Slovencev v kulturni Avstriji nima niti ene slovenske osnovne šole.

Splošne vesti.

NAŠEMU ČLANSTVU.

Pozivamo naše članstvo, da nam v dobi sedanjega prosvetnega režima poroča vsak slučaj krivice, preganjanja, zapostavljanja pri kompetenci itd. Vsak naj pošlje pismeno stvarne podatke z lastnoročnim podpisom potom svojega okrajnega učiteljskega društva na podpisano organizacijo.

UJU poverjeništvu Ljubljana.

— **Izplačilo razlike in doklade za upokojence.** Beogradska »Pravda« z dne 5. septembra 1924 poroča sledeče: »Ker so se državni dohodki v poslednjih mesecih izdatno povišali, je s tem našlo ministrstvo financ pokritje za izplačilo razlike med starimi in novimi prejemki državnih nameščencev. Predlog za iz-

teljica v Predanovah, za učiteljico brez stalnega mesta v Dolgi vasi; 13. Braz-Grlic Franja, učiteljica v Pobrežju, za učiteljico brez stalnega učnega mesta v Prevaljah; 14. Irma Pevnek, učiteljica v Stopcah, za učiteljico brez stalnega učnega mesta v Šoštanj; 15. Josip Verikovnik, učitelj v Šoštanju, za učitelja brez stalnega učnega mesta v Št. Lju pod Turjakom; 16. Vobič - Trstenjak Ema, učiteljica pri Sv. Trojici v Slovgoricah, za učiteljico brez stalnega učnega mesta pri sv. Andražu v Halozah; 17. Josipina Milavec, učiteljica v Babinem polju, za učiteljico brez stalnega učnega mesta v Mostah; 19. Tavčar Ana, učiteljica v Predosljah, za učiteljico brez stalnega učnega mesta na dekliški osnovni šoli v Kranju; 20. Lenče lva, učiteljica v Zagodzaču, za učiteljico brez stalnega učnega mesta pri Sv. Juriju pri Grosupljem; 21. Fakin Franja, učiteljica na Trati, za učiteljico v Mostah; 22. Sartori Nataša, učiteljica v Korinju, za učiteljico brez stalnega učnega mesta na Mirni; 23. Schmid Marija, učiteljica pri Sv. Lenartu, za učiteljico brez stalnega učnega mesta v Št. Vidu pri Stični; 24. Anica Peršič, učiteljica v Bohinjski Bistrici, za učiteljico brez stalnega učnega mesta na osnovno šolo na Jesenicah; 25. Rodič Tinca, učiteljica v Gaberju, za učiteljico brez stalnega učnega mesta v Stopiče; 26. Ela Campa, učiteljica v Sodražici, za učiteljico brez stalnega učnega mesta v Bohinjski Bistrici; 27. Saksida Berta, učiteljica na Dvoru, za učiteljico brez stalnega učnega mesta na dekliški osnovni šoli v Trbovljah-Vodah; 28. Miklavčič Antonija, učiteljica na Blanci, za učiteljico brez stalnega učnega mesta v Ligojni; 29. Ljudmila Grum, učiteljica pri Sv. Petru pod Sv. gorami, za učiteljico brez stalnega učnega mesta v Brezjah pri Dobrovi; 30. Marija Cizelj-Prašnikar, učiteljica v Nevljah, za učiteljico brez stalnega učnega mesta v Mekinjah; 31. Ložar Marija, učiteljica v Zireh, za učiteljico brez stalnega učnega mesta v Moravčah.

Po neizogibni službeni potrebi (reci: nasilno, protizakonito, kazensko brez disciplinarne preiskave) so premeščeni: 32. Ciril Dequal, učitelj v Dvoru, za učitelja - voditelja v Ambrusu; 33. Mervar Fr., začasni učitelj-voditelj v Ambrusu, v isti lastnosti na Dvor; 34. Mervar - Vehovec Mara, učiteljica v Ambrusu, za učiteljico brez stalnega učnega mesta na Dvor; 35. Gregorič-Mandelj Angela, učiteljica v Mostah, za učiteljico brez stalnega učnega mesta na Barju (Ljubljana); 36. Špenko Josip, učitelj v Komendi, za učitelja v Šoštanj za ekspoziuro v Ravneh; 37. Grgič Jurij, učitelj v Turnišču, na ekspoziuro doljenjendavske državne šole v Benicah.

Iz katehetske službe. Katehet Jožef Žužek je premeščen nazaj v Kranj, katehet Vincencij Lavrič pa nazaj v Kočevje.

— **Deputacija UJU pri prosvetnem ministru.** Kakor javljajo beogradski listi, se je zglasila deputacija UJU pri prosvetnem ministru ter mu predložila vse resolucije in predloge sprejete na zadnjem učiteljskem kongresu v Dubrovniku. Deputacija je od ministra zahtevala, da se zavzame za izboljšanje gnotnega položaja učiteljstva. Posebne predloge je stavila glede predčasne upokojitve nekaterih učiteljev.

— **TOVARIS!(CE)! Zopet imamo šolsko mladino okrog sebe. Ne pozabimo ji priporočati ob vsaki priliki naš najboljši mladinski list »Zvonček«. Vsak tovariš(ica) naj poskrbi, da pridobi vsaj enega naročnika več kot v pretečenem šolskem letu. Med počitnicami je število naročnikov padlo, poskrbite za nadomestilo!**

Na delo vsi, da list zopet dvignemo!

Upravnik.

— **Ofic. sožalja Pov. UJU povodom smrti Ćakoba Dimnika.** Povodom smrti Ćakoba Dimnika je prejel poverjeništvu UJU sožalne izjave od UJU — Pov. Zagreb, od Pedagoškega Književnega Zbora v Zagrebu, Zadruga Zveze v Celju, raznih domačih okrajnih učiteljskih društev in posameznikov; sožalje so nadalje izrazili: Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Zveza slovenskih učiteljskih društev Julijske Benečije, Sokol I. v Ljubljani, Slovenska Matice v Ljubljani, uredništvo »Učitelja« v Beogradu, načelstvo Jugosl. Dem. Stranke v Ljubljani, poverjenik UJU — Split g. I. Radovanović, Klub Hrvatskih Književ-

nika i Umjetnika u Osijeku. — Daljša poročila o pokojnikovem delovanju so prinesli »Jutro«, »Slovenski Narod«, »Edinost«, »Učiteljski list« ter drugi domači in tuji inozemski listi.

— **Imenovanje.** Na osrednjem zavoju za ženski domači obrt v Ljubljani je imenovan za upravitelja v 2. skupini II. kat. Božo Račič, nadučitelj 3. skup., II. kat. v Adlešičih.

— **Nameščenje istrskih učiteljev v Srbiji.** Ker je italijansko ministrstvo prosvete odpustilo iz službe večje število učiteljev slovanske narodnosti iz Istre, ki so se preselili v našo državo ter so ostali brez sredstev, je naše ministrstvo prosvete sklenilo, da se ti učitelji namestijo na izpraznjena mesta po Srbiji. Razpored je že izgotovljen in bo te dni podpisan.

— **Profesorska imenovanja.** Imenovani so: za profesorja na stalno sistemiziranem mestu na drž. realni gimnaziji v Ptuj V odnik Henrik, suplent na istem zavodu; za stalno vrtnarico na državnem ženskem učiteljskem v Ljubljani Slavica Vencajz, namestna vrtnarica na istem zavodu; za stalno vadniško učiteljico na drž. ženskem učiteljskem v Ljubljani Knez Olga, nam. vadniška učiteljica na istem zavodu; premesti se v isti lastnosti na III. drž. realno gimnazijo v Ljubljani Ančič Andrej, suplent na državnih realnih gimnazijih v Murski Soboti; namesti se Florijan Ščuka, bivši učitelj na realki v Idriji kot kontraktualni učitelj na drž. realki v Murski Soboti; za učitelja telovadbe na stalno sistemizirano mesto na drž. realni gimnaziji v Novem mestu se imenuje Vladislav Rustja, suplent na istem zavodu.

— **Premestitev učiteljev trgovskih šol.** V trgovskem ministru pripravljajo ukaze o premestitvah višjega in nižjega trgovskega učiteljstva.

— **Poslano.** Niso mi prizadejali še dovolj muk slovenski fašisti v Italiji, ne — temveč jih hočejo nekateri prekositi še tu v državi SHS, hoteč me po vsej sili napraviti pripadnikom fašizma. Ker pa imam navado voditi odkrite račune, bom tudi od vsakega obrekovalca zahteval, da položi jasen račun glede moje osebe pred sodiščem! — Herman Kmet, učitelj-upravitelj v Dolenjivasi pri Ribnici.

— **Uradni list.** V izpopolnitvev prejšnjih letnikov Uradnega lista potrebujemo nastopne številke:

Iz l. 1918 : št. 25.

1919 : št. 52, 89.

1920 : št. 149.

1921 : št. 97, 106.

Dotični tovariši, ki nam lahko te manjkajoče številke dopsiljejo, naj javijo to po dopisnici na strokovno tajništvo UJU poveri. Ljubljana (Učit. tiskarna). Pripravljeni smo dati kot zameno kak letnik Popotnika ali Zvončka. Nujno prosimo obvestila.

— **Prof. Ivan Nekermann v Firenzi.** Hotel Porta Rossa, spremlja družbe in posamezne goste po galerijah, muzejih in umetnostnih zavodih in vodi izlete v mestu in okolici Firence. Honorar zmeren, dijake postreže brezplačno proti povrnitvi vstopnin. Znanstveno - zgodovinska pojasnila podaja na licu mesta. Posreduje za dobavo stanovanja. Informacije daje pod gornjim naslovom s priloženo poštno.

— **Izenačenje strokovnega šolstva.** V ministru prosvete se je sestavila komisija, sestavljena iz uradnikov raznih ministrstev, ki bodo izdelali program enotnega sistema strokovnega šolstva po celi državi.

— **Honorarji nastavnikov.** Minister prosvete je potrdil sklep prejšnjega ministrstva, po katerem se zvišajo honorarji nastavnikov od 20 na 50 dinarjev.

— **Upokojitve učiteljskega šolstva.** Stalno so upokojeni: Horvat Rudolf, stalni učitelj na II. mestni deški osnovni šoli v Ljubljani; Kozjak Fran, stalni nadučitelj v Toplicah pri Zagorju; Lovšin Franjo, stalni nadučitelj na Vinici; Marolt Franc, stalni učitelj na IV. mestni deški osnovni šoli v Ljubljani; Perko Ivan, stalni nadučitelj na Ježici; Petrič Ivan, stalni učitelj na I. mestni deški osnovni šoli v Ljubljani; Repič - Leskovec Viljemina, stalna učiteljica na Uncu; Sedlak-Perin Ana, stalna učiteljica na Uncu; Franc Schönherr, stalni učitelj na III. deški osnovni šoli v Mariboru; Skulj Tereza, stalna učiteljica v Mostah pri Ljubljani; Šalamun Martin, stalni nadučitelj pri Miklavžu; Wessner Ana, stalna nadučiteljica v Trbovljah; Zemme Frančiška, stalna ravnateljica meščanske šole v Ljubljani; Čepon Janko, stalni učitelj na II. mestni deški osnovni šoli v Ljubljani Go